

LIGJ
Nr. 89/2023

**PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
DHE REPUBLIKËS SË BULLGARISË PËR MBROJTJEN SHOQËRORE**

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Bullgarisë për mbrojtjen shoqërore, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij ligji dhe është pjesë përbërëse e tij.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 2.11.2023.

**Shpallur me dekreten nr.332, datë 20.11.2023, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bajram Begaj.**

MARRËVESHJA
PËR MBROJTJEN SHOQËRORE NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
DHE REPUBLIKËS SË BULLGARISË

Republika e Shqipërisë dhe Republika e Bullgarisë, të nxitura nga dëshira për të rregulluar dhe për të zhvilluar marrëdhëniet ndërmjet dy shteteve në fushën e mbrojtjes shoqërore, kanë rënë dakord mbi një marrëveshje për këtë qëllim, si më poshtë:

PJESA I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Përkufizime

1. Për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje:

a) Termi “Shqipëri” nënkupton Republikën e Shqipërisë.

Termi “Bullgari” nënkupton Republikën e Bullgarisë;

b) Termi “territor” nënkupton:

Për Shqipërinë: territori shtetëror i Republikës së Shqipërisë.

Për Bullgarinë: territori shtetëror i Republikës së Bullgarisë;

c) Termi “legjislacion” nënkupton ligjet, aktet nënligjore dhe akte të tjera normative, në lidhje me mbrojtjen shoqërore, të përcaktuara në nenin 2.

d) Termi “autoritet kompetent” nënkupton ministrat përgjegjës, secili në fushën e përgjegjësisë për zbatimin e legjislacionit parashikuar në nenin 2.

e) Termi “institucion” nënkupton: institucionin, organizatën apo autoritetin me përgjegjësi të plotë ose të pjesshme për zbatimin e legjislacionit, të parashikuar në paragrafin 1, të nenit 2.

f) Termi “institucion kompetent” nënkupton institucionin përgjegjës, ku një person është i siguar në kohën e regjistrimit të kërkesës së tij/saj ose kur personit i lind apo do t'i lindë e drejta.

g) Termi “person i siguar” nënkupton një person që është i njohur si i tillë, sipas dispozitave ligjore të specifikuara në nenin 2 të kësaj Marrëveshjeje.

h) Termi “periudhë siguri” nënkupton periudhat e kontributit dhe çdo periudhë të njohur si periudhë e barasvlershme, sipas legjislacionit të secilit shtet kontraktues;

i) Termi “përfitim në para” nënkupton pensionet, pagesat, dëmshpërblimet dhe përfitimet e tjera në para të dhëna, sipas legjislacionit të secilit shtet kontraktues, si dhe të gjitha kompensimet e tyre, shtesat, rritjet dhe ndryshimet në përputhje me legjislacionin e përcaktuar në nenin 2.

j) Termi “vendbanim” nënkupton vendbanim të zakonshëm.

k) Termi “qëndrim” nënkupton qëndrim të përkohshëm.

2. Termat të cilët nuk janë të përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni kanë kuptimet e përcaktuara për to në legjislacionin e zbatuar.

Neni 2

Shtirja legjislative

1. Kjo Marrëveshje zbatohet:

a) për Shqipërinë, për legjislacionin që rregullon:

për sa i përket Skemës së Detyrueshme të Sigurimeve Shoqërore:

- përfitimet për sëmundje në para për personat e punësuar;
- përfitimet për barrë lindje në para për personat e punësuar dhe të vetëpunësuar, si dhe për punëdhënësit;
- përfitimet në para për aksidente në punë dhe sëmundje profesionale për personat e punësuar;
- pensionet e pleqërisë, të invaliditetit dhe pensionet familjare për personat e punësuar, të vetëpunësuar, si dhe për punëdhënësit.

b) për sa i përket Bullgarisë, legjislacionit rreth:

Sigurimit Shoqëror Shtetëror, në lidhje me:

- përfitimet e sëmundjes dhe të barrë lindjes;
- përfitime në para për shkak të aksidenteve në punë dhe sëmundje profesionale;
- pension pleqërie;
- pension invaliditeti për shkak të sëmundjeve të përgjithshme;
- pension paaftësie për punë për shkak të një aksidenti në punë dhe sëmundje profesionale;
- pensione familjare të llogaritura sipas cילו prej llojeve të lartpërmendura të pensioneve;

2. Kjo Marrëveshje zbatohet, gjithashtu, për të gjitha dispozitat ligjore që amendojnë apo zgjerojnë legjislacionin e specifikuar në paragrafin 1 të këtij neni.

Marrëveshja do të zbatohet për çdo akt ose rregullore që zgjeron skemat ekzistuese për kategoritë e reja të përfituesve, nëse, lidhur me këtë, shteti kontraktues që ka ndryshuar legjislacionin e vet, nuk njofton brenda gjashtë muajve nga publikimi zyrtar i akteve në fjalë, shtetin tjetër kontraktues për kundërshtimet e veta.

Kjo Marrëveshje nuk do të zbatohet për akte ose rregullore që krijojnë një degë të re të sigurimeve shoqërore, nëse autoritetet kompetente të shteteve kontraktuese nuk bien dakord për këtë kërkesë.

Neni 3

Fushëveprimi personal

Nëse nuk parashikohet ndryshe, kjo Marrëveshje do të zbatohet për personat që janë apo kanë qenë subjekt i legjislacionit të njëjës Palë Kontraktuese dhe personave të tjerë që përftojnë të drejta nga persona të tillë.

Neni 4
Trajtimi i barabartë

Nëse nuk parashikohet ndryshe në këtë Marrëveshje, personat sipas nenit 3 do t'u nënshtrohen detyrimeve dhe do të përfitojë nga legjislacioni i shtetit kontraktues nën të njëjtat kushte si të jenë shtetas të saj.

Neni 5
Transferimi i përfitimeve

1. Nëse nuk parashikohet ndryshe në këtë Marrëveshje, përfitimet në para në lidhje me sëmundjen, invaliditetin, aksidentet në punë, sëmundjet profesionale dhe ato në lidhje me pensionet e pleqërisë dhe të pensioneve familjare të fituara sipas legjislacionit të secilit prej shteteve kontraktuese, nuk mund t'i nënshtrohen ndonjë zvogëlimi ose modifikimi për shkak të faktit se përfituesi qëndron ose banon në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

2. Përfitimet në para në lidhje me pensionet e pleqërisë dhe ato familjare, aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale, për shkak të secilit prej shteteve kontraktuese u paguhën shtetasve të shtetit tjetër kontraktues që banojnë në territorin e një shteti të tretë, sipas kushteve të parashikuara në legjislacionin kombëtar të shtetit të mëparshëm Kontraktues për shtetasit e tij që banojnë në territorin e këtij shteti të tretë.

Neni 6
Shmangia e mbivendosjes së përfitimeve

Shmangia e mbivendosjes së përfitimeve të parashikuara në legjislacionin e një Shteti Kontraktues, në rast se një përfitim përkon me përfitime të tjera të sigurimeve shoqërore ose me të ardhura të tjera me anë të një veprimtarie pune, do të zbatohen për përfituesit, edhe nëse këto përfitime janë fituar me anë të të një skeme të Shtetit tjetër Kontraktues, ose nëse aktiviteti i punës ushtrohet në territorin e Shtetit tjetër Kontraktues.

Megjithatë, kjo dispozitë nuk do të zbatohet kur përfitimet e së njëjtës natyrë jepen nga institucionet kompetente të të dyja Shteteve Kontraktuese, në përputhje me dispozitat e neneve 21 dhe 22 të kësaj Marrëveshjeje.

PJESA II
DISPOZITA NË LIDHJE ME LEGJISLACIONIN E ZBATUESHËM

Neni 7
Rregulla të përgjithshme

1. Në varësi të neneve 8 deri 10, legjislacioni në fuqi përcaktohet në bazë të dispozitave të mëposhtme:

a) një person që ushtron një aktivitet pune si i punësuar ose i vetëpunësuar në territorin e një Palë Kontraktuese, është subjekt vetëm i legjislacionit të asaj Palë Kontraktuese.

b) një person që është anëtar i personelit të udhëtimit apo të fluturimit të një kompanie, e cila operon me qira apo pagesë apo në llogari të vet, shërbime ndërkombëtare transporti për pasagjerë apo mallra dhe ka zyrën e vet të regjistruar në territorin e një shteti kontraktues, është subjekt i legjislacionit të atij shteti kontraktues.

c) një person që punon në bordin e një anijeje që mban flamurin e një shteti kontraktues, është subjekt i legjislacionit të shtetit flamurin e të cilit mban.

2. Një person që kryen një aktivitet të njëhershëm si person i punësuar në territorin e një Palë Kontraktuese, si dhe një aktivitet si person i vetëpunësuar në territorin e Palës tjetër Kontraktuese është subjekt i legjislacionit të Palës Kontraktuese në territorin e së cilës ai/ajo kryen aktivitetin e tij/saj si person i punësuar.

3. Një person që kryen aktivitet të njëhershëm si person i punësuar ose i vetëpunësuar në territorin e të dyja shteteve kontraktues është subjekt i legjislacionit të Palës kontraktuese në territorin e të cilit ai ka qëndrimin.

Neni 8 **Punonjësit e dërguar**

1. Një person që është i punësuar në territorin e një Pale Kontraktuese dhe që dërgohet nga punëdhënësi i tij në territorin e Palës tjetër Kontraktuese për të kryer një aktivitet të caktuar në emër të atij punëdhënësi, do të vazhdojë të jetë subjekt i legjislacionit të Palës Kontraktuese të parë gjatë kohës së atij aktiviteti, me kusht që kohëzgjatja e parashikuar e aktivitetit të mos kalojë një periudhë prej 24 muajsh.

2. Një person që është zakonisht i vetëpunësuar në territorin e një Palë Kontraktuese dhe që kryen aktivitet në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, vazhdon të jetë subjekt i legjislacionit të Palës Kontraktuese të parë, me kusht që kohëzgjatja e parashikuar e këtij aktiviteti të mos kalojë një periudhë prej 12 muajsh.

Neni 9 **Nëpunësit e shërbimit civil**

Nëpunësit e shërbimit civil dhe personeli ekuivalent i një shteti kontraktues, të transferuar në territorin e shtetit tjetër kontraktues për të ushtruar aktivitetin e tyre atje, mbeten subjekt i legjislacionit të shtetit kontraktues të mëparshëm.

Neni 10 **Anëtarët e misioneve diplomatike dhe zyrave konsullore**

1. Anëtarët e misioneve diplomatike dhe zyrave konsullore do të jenë subjekt i dispozitave të caktuara nga Konventa e Vjenës mbi Marrëdhëniet Diplomatike, e datës 18 prill 1961, dhe Konventa e Vjenës mbi Marrëdhëniet Konsullore, e datës 24 prill 1963.

2. Personat e angazhuar në nivel vendor nga një mision diplomatik apo zyrë konsullore të njërit shtet kontraktues, si dhe personat e punësuar në shërbimin privat të këtyre misioneve apo zyrave konsullore do të jenë subjekt i legjislacionit të shtetit tjetër kontraktues.

Neni 11 **Përjashtimet**

Në interes të personave të caktuar të siguruar apo të kategorive të caktuara të personave të siguruar, autoritetet kompetente, me marrëveshje të ndërsjellë, mund të përcaktojnë përjashtime për dispozitat e neneve 7 deri 9 dhe nenit 10, paragrafi 2, nëse personat që preken janë subjekt i legjislacionit të një prej shteteve kontraktuese.

PJESA III **DISPOZITA TË VEÇANTA PËR PËRFITIMET**

KREU 1 **SËMUNDJA DHE BARRËLINDJA**

Neni 12 **Bashkimi i periudhave të sigurimit**

Për fitimin, ndërprerjen apo kthimin e së drejtës për përfitime dhe të periudhës gjatë së cilës ato jepen, periudhat e sigurimit, të plotësuara sipas legjislacionit të të dyja shteteve bashkohen, kur është e nevojshme dhe në masën që ato nuk mbivendosen.

Neni 13

Përfitimet në para në rast sëmundjeje dhe barrë lindjeje

1. Personi i siguruar që ka fituar të drejtën për përfitim, sipas legjislacionit të njërit prej shteteve kontraktues, duke marrë në konsideratë kur është e nevojshme dispozitat e nenit 12, do të marrë direkt përfitimin në para në territorin e shtetit kontraktues nga institucioni kompetent i shtetit të parë kontraktues, sipas legjislacionit të tij.

2. Përfituesi i përfitimeve në para bazuar në legjislacionin e një shteti kontraktues, ruan ende të drejtën për këto përfitime, nëse transferon vendqëndrimin e tij në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

KREU 2

AKSIDENTET NË PUNË DHE SËMUNDJET PROFESIONALE

Neni 14

Përfitimet në para

Përfitimet në para për aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale jepen nga institucioni kompetent i palës kontraktuese, legjislacioni i së cilës është i zbatueshëm për të siguruarin në momentin e aksidentit në punë ose në territorin e të cilit është ushtruar së fundmi ai aktivitet që shkakton një sëmundje të tillë profesionale.

Neni 15

Marrja parasysh e aksidenteve në punë dhe e sëmundjeve profesionale që kanë ndodhur më parë

Nëse legjislacioni i një shteti kontraktues parashikon, shprehimisht apo tërthorazi, se aksidentet në punë apo sëmundjet profesionale që kanë ndodhur më parë do të merren në konsideratë për të vlerësuar shkallën e paaftësisë, aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale, që kanë ndodhur më parë, sipas legjislacionit të shtetit tjetër kontraktues, do të konsiderohen sikur të kishin ndodhur sipas legjislacionit të shtetit të parë.

Neni 16

Aksidentet gjatë trafikut të udhëtarëve

Aksidenti që ndodh gjatë trafikut të udhëtarëve në territorin e shtetit kontraktues dhe jo në shtetin kompetent konsiderohet sikur ka ndodhur në territorin e shtetit kontraktues.

Neni 17

Mbikëqyrja e një sëmundjeje profesionale

1. Kur një person i siguruar që vuan një sëmundje profesionale, bazuar në legjislacionin e dy shteteve kontraktuese, ka zhvilluar një aktivitet që nga natyra e tij mund të shkaktojë atë sëmundje, përfitimet që ai apo familjarët e tij mund të kërkojnë do të jepen ekskluzivisht në përputhje me legjislacionin e shtetit në territorin e të cilit është zhvilluar së fundi aktiviteti dhe do t'i nënshtrohet faktit që personi në fjalë të përmbushë kushtet e këtij legjislacioni, duke marrë parasysh, kur është e nevojshme, dispozitat e paragrafit 2.

2. Nëse, bazuar në legjislacionin e shtetit kontraktues, dhënia e përfitimeve për një sëmundje profesionale lidhet me kushtin që sëmundja në fjalë të jetë diagnostikuar fillimisht brenda territorit të

tij, ky kusht do të konsiderohet i plotësuar, nëse sëmundja është diagnostikuar fillimisht në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

3. Nëse, bazuar në legjislacionin e një shteti kontraktues, dhënia e përfitimeve për një sëmundje profesionale lidhet me kushtin që aktiviteti që mund të shkaktojë sëmundjen në fjalë të jetë zhvilluar gjatë një periudhe të caktuar, agjencia kompetente e këtij shteti merr parasysh, kur është e nevojshme, periudhat gjatë të cilave ky aktivitet është zhvilluar, bazuar në legjislacionin e shtetit tjetër kontraktues, sikur të ishte zhvilluar sipas legjislacionit të shtetit të parë.

Neni 18

Përkeqësimi i një sëmundjeje profesionale

Në rastin e përkeqësimit të një sëmundjeje profesionale, nëse personi i siguruar që ka marrë apo është duke marrë kompensim për një sëmundje profesionale, sipas legjislacionit të çdonjërit prej shteteve kontraktuese, për një sëmundje profesionale të së njëjtës natyrë, kërkon të drejtat për përfitime sipas legjislacionit të shtetit tjetër kontraktues, do të zbatohen rregullat e mëposhtme:

a) Nëse personi në fjalë nuk ka zhvilluar në territorin e shtetit të fundit një aktivitet profesional që mund të shkaktojë apo përkeqësojë sëmundjen në fjalë, agjencia kompetente e shtetit të mëparshëm do të jetë përgjegjëse për mbulimin e kostos së përfitimeve, sipas dispozitave të legjislacionit që administron, duke marrë parasysh përkeqësimin;

b) Nëse personi në fjalë ka realizuar një aktivitet të tillë profesional në territorin e shtetit tjetër, agjencia kompetente e shtetit të mëparshëm do të jetë përgjegjëse për mbulimin e kostove të përfitimeve, sipas dispozitave të legjislacionit që administron, pa marrë parasysh përkeqësimin; agjencia kompetente e shtetit të dytë do të japë një shtesë për personin në fjalë, shuma e së cilës do të përcaktohet nga legjislacioni i këtij shteti dhe do të jetë e barabartë me diferencën midis shumës totale të përfitimit, pas përkeqësimit dhe shumës së përfitimit që duhej paguar para se të ndodhte përkeqësimi.

KREU 3

PËRFTITIMET E PLEQËRISË, FAMILJARE DHE INVALIDITETIT

Neni 19

Bashkimi i periudhave të sigurimit

1. Kur legjislacioni i njëjës Palë Kontraktuese e kushtëzon lindjen e përfitimit me plotësimin e periudhave të sigurimit, institucioni që zbaton këtë legjislacion merr parasysh, në masën e nevojshme, periudhat e sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese, në masën që ato nuk mbivendosen, sikur ato të ishin periudha të plotësuara në bazë të legjislacionit të Palës së parë.

2. Kur legjislacioni i njëjës Palë Kontraktuese e kushtëzon dhënien e përfitimeve të caktuara me plotësimin e një periudhe të caktuar në një profesion të mbuluar nga një skemë e veçantë ose në një profesion apo punësim të veçantë, për përcaktimin e lindjes të së drejtës për këto përfitime, merren parasysh vetëm periudhat e plotësuara në bazë të skemës përkatëse ose në mungesë të një skeme të tillë, periudhat e plotësuara në të njëjtin profesion apo punësim, sipas rastit, në bazë të legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese.

3. Periudha e sigurimit që do të merret në konsideratë për bashkimin e periudhave të sigurimit do të llogaritet vetëm bazuar në periudhat faktike.

4. Nëse një person nuk fiton të drejtën për një përfitim, duke marrë parasysh periudhat e sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të të dyja Palëve Kontraktuese, e drejta për këtë përfitim përcaktohet nga bashkimi i këtyre periudhave me periudhat e sigurimit të plotësuara në territorin e një shteti të tretë me të cilin një nga Palët Kontraktuese ka një marrëveshje për mbrojtjen shoqërore, e cila parashikon bashkimin e periudhave të sigurimit.

Neni 20

Periudhat e sigurimit më të shkurtra se një vit

1. Pavarësisht nga dispozitat e nenit 19, nuk jepet asnjë përfitim invaliditeti, pleqërie apo familjar nga institucioni kompetente kur periudhat e sigurimit të plotësuara, sipas legjislacionit të vet, që i paraprijnë riskut, nuk arrijnë në total një vit.

2. Kur periudhat e sigurimit të përmbushura nën legjislacionin e njërit shtet kontraktues nuk arrijnë në total më shumë se një vit nuk mundësojnë dhënien e një përfitimi, institucioni kompetent i shtetit tjetër kontraktues do të marrë në konsideratë periudhat për përcaktimin e të drejtës dhe shumës së përfitimit siç është e kërkuar sipas legjislacionit të tij.

Neni 21

Llogaritja e përfitimit të pleqërisë dhe pensionit familjar

1. Nëse një person fiton të drejtën për përfitim pleqërie apo familjar, sipas legjislacionit të njërit prej shteteve kontraktuese pa pasur nevojën për bashkimin e periudhave të sigurimit, agjencia e këtij shteti do ta llogarisë përfitimin bazuar direkt te periudhat e sigurimit të përmbushura në këtë shtet dhe vetëm sipas legjislacionit të tij.

Kjo agjenci do të llogarisë edhe masën e përfitimit të pleqërisë apo familjar, që do të mund të merrej duke zbatuar rregullat e specifikuar në paragrafin 2(a) dhe (b). Do të merret parasysh vetëm masa më e madhe ndër këto dy masa.

2. Nëse një person fiton të drejtën për përfitim pleqërie apo familjar nga legjislacioni i një prej shteteve kontraktuese, kur kjo e drejtë fitohet vetëm me bashkimin e periudhave të sigurimit sipas nenit 19, do të zbatohen rregullat e mëposhtme:

a) agjencia e këtij shteti kontraktues do të llogarisë shumën teorike të përfitimit, sikur të gjitha periudhat e sigurimit të përmbushura sipas legjislacioneve të të dyja shteteve kontraktuese të ishin plotësuar sipas legjislacionit të vet;

b) agjencia e këtij shteti kontraktues më pas do të llogarisë shumën për t'u paguar, bazuar në masën e specifikuar sipas paragrafit "a", në raport me kohëzgjatjen e periudhave të sigurimit, sipas legjislacionit të vet, të lidhur me kohëzgjatjen e të gjitha periudhave të sigurimit të llogaritura sipas paragrafit "a".

c) në rastet ku përfitimet nën legjislacionin e një prej shteteve kontraktues janë llogaritur në bazë të të ardhurave, pagës, të ardhurave kontributive ose kontributeve të paguara për periudha specifike, institucioni kompetent merr në konsideratë të ardhurat, pagën, të ardhurat kontributive ose kontributet e paguara vetëm për periudhat e plotësuara sipas legjislacionit të atij shteti kontraktues.

3. Nëse kohëzgjatja e periudhave të sigurimit të bashkuara, sipas nenit 19 të kësaj Marrëveshjeje, e kalon maksimumin e periudhës së sigurimit të mundshme, sipas legjislacionit të zbatuar, agjencia kompetente përcakton masën e përfitimit proporcional ndaj periudhave të sigurimit, të përmbushura sipas këtij legjislacioni në raport me periudhat e sigurimit që kanë shërbyer si bazë për llogaritjen e masës së përfitimit të pandarë.

Neni 22

Llogaritja e përfitimeve të invaliditetit dhe pensionit familjar

1. Në rastet kur legjislacioni i një Pale Kontraktuese parashikon një të drejtë për përfitim edhe pa zbatimin e nenit 19 të kësaj Marrëveshjeje, institucioni kompetent i asaj Pale Kontraktuese e përcakton përfitimin duke marrë parasysh vetëm periudhat e sigurimit, të plotësuara sipas legjislacionit të zbatueshëm.

2. Nëse e drejta për përfitim invaliditeti, parashikuar nga legjislacioni i njërit prej shteteve kontraktuese, lind vetëm nga bashkimi i periudhave të sigurimit të përmbushura në të dyja shtetet kontraktuese, në përputhje me nenin 19 të kësaj Marrëveshjeje, shuma e pagesës së përfitimit përcaktohet sipas procedurës së përcaktuar në nenin 21, paragrafi 2 i kësaj Marrëveshjeje.

Neni 23

Përfitimet e invaliditetit gjatë një qëndrimi në shtetin tjetër kontraktues

Përfituesi i një përfitimi për invaliditet sipas legjislacionit të njërit prej shteteve kontraktuese ka ende të drejtë për këtë përfitim gjatë një qëndrimi të tij në shtetin tjetër kontraktues.

Neni 24

Rishikimi i mundshëm i përfitimeve

1. Nëse, për shkak të rritjes së kostos së jetesës, lëvizjes së niveleve të pagave apo kushteve të tjera të përshtatjes, përfitimet e pleqërisë, familjare ose invaliditetit të njërit prej shteteve kontraktuese, ndryshojnë me një përqindje apo shumë të caktuar, nuk është e nevojshme të procedohet me një llogaritje të re të përfitimeve të pleqërisë, familjare apo invaliditetit të shtetit tjetër kontraktues.

2. Nga ana tjetër, në rast të modifikimit të rregullave të procesit të llogaritjes në lidhje me dhënien e përfitimeve të pleqërisë, familjare apo invaliditetit, do të bëhet një llogaritje e re sipas neneve 21 dhe 22. Kjo dispozitë nuk do të ndikojë mbi përfitimet e paguara deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij rishikimi.

PJESA IV

DISPOZITA TË NDRYSHME

Neni 25

Marrëveshja e zbatimit, ndihma e ndërsjellë administrative dhe juridike

Autoritetet kompetente:

1. Autoritetet kompetente do të rregullojnë me një marrëveshje administrative masat e nevojshme për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje dhe caktojnë agjencitë koordinuese, agjencitë e vendit të qëndrimit apo rezidencës dhe agjencitë kompetente;

2. Autoritet kompetente të të dyja shteteve kontraktuese njoftojnë njëri-tjetrin:

a) mbi masat e marra për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje;

b) mbi ndryshimet e kryera në dispozitat e tyre ligjore që prekin zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

3. Në zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, autoritetet dhe institucionet e shteteve kontraktuese duhet të ndihmojnë njëri-tjetrin dhe të veprojnë njëllë sikur të zbatonin dispozitat e veta ligjore. Kjo ndihmë e ndërsjellë është falas.

4. Autoritetet dhe institucionet e shteteve kontraktuese, me qëllim zbatimin e kësaj Marrëveshjeje mund të komunikojnë me njëri-tjetrin, si edhe direkt me personat e përfshirë ose të autorizuarit e tyre.

5. Autoritetet dhe institucionet e njërit prej shteteve kontraktues nuk mund t'i refuzojnë kërkesat dhe dokumentet e dërguara, me shkakun se ato janë përpiluar në gjuhën zyrtare të shtetit tjetër kontraktues.

6. Autoritetet kompetente për të lehtësuar zbatimin e kësaj Marrëveshjeje dhe veçanërisht për krijimin e një lidhjeje të thjeshtë dhe të shpejtë mes institucioneve përkatëse të shteteve kontraktues, duhet të caktojnë zyra ndërlidhëse.

7. Kontrollat mjekësore, të cilat kryhen vetëm në zbatim të dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktues dhe kanë të bëjnë me persona të cilët kanë vendqëndrim apo vendbanim në territorin e shtetit tjetër, me kërkesë të institucionit kompetent urdhërohen dhe mbikëqyren nga institucioni i shtetit ku personi ka vendqëndrimin apo vendbanimin dhe shpenzimet mbulohen nga institucioni kompetent kërkuar. Nëse kontrollat mjekësore kryhen në zbatim të dispozitave ligjore të të dyja shteteve kontraktuese, atëherë ato urdhërohen dhe mbikëqyren nga institucioni i shtetit ku personi ka vendqëndrimin apo vendbanimin, i cili mbulon edhe shpenzimet e kontrolleve mjekësore.

Neni 26

Përfshirja nga taksat dhe reduktimi i taksave

1. Çdo përfshirje apo reduktim i taksave ose tarifave parashikuar në dispozitat e njërit prej shteteve kontraktues për vullat, gjykatat, noteritë dhe regjistrimet për dokumentet ose dëshmitë, të cilat duhen paraqitur në zbatim të këtyre dispozitave, duhet të aplikohet edhe për dokumentet apo dëshmitë të cilat duhen paraqitur në zbatim të kësaj Marrëveshjeje ose dispozitave ligjore të shtetit tjetër kontraktues.

2. Dëshmitë dhe dokumentet e çdo lloji, të cilat duhen paraqitur në zbatim të kësaj Marrëveshjeje, nuk duhen legalizuar.

Neni 27

Kërkesat, njoftimet dhe apelimet

Kërkesat, njoftimet apo apelimet që sipas legjislacionit të njërit prej shteteve kontraktuese duhet të dorëzohen brenda një periudhe të caktuar te një autoritet, agjenci apo juridiksion i atij shteti kontraktues, do të pranohen nëse paraqiten brenda së njëjtës periudhë të specifikuar te një autoritet, agjenci apo juridiksion i shtetit tjetër kontraktues. Në këtë rast, kërkesat, njoftimet apo apelimet duhet të dërgohen pa vonesa tek autoriteti apo agjencia e shtetit kontraktues të parë direkt ose përmes autoriteteve kompetente të shteteve kontraktuese.

Datat në të cilat këto kërkesa, njoftime apo apeline dorëzohen te një autoritet, agjenci apo juridiksion i shtetit të dytë kontraktues konsiderohen si data të dorëzimit tek autoriteti, agjencia apo juridiksioni i autorizuar për të pranuar këto kërkesa, njoftime apo apeline.

Një aplikim apo dokument nuk mund të refuzohet nga autoriteti kompetent apo organizatat e një shteti kontraktues, vetëm për shkak se është në gjuhën zyrtare të shtetit tjetër kontraktues.

Neni 28

Shkëmbimi i të dhënave personale

1. Agjencitë e të dyja shteteve kontraktuese autorizohen për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje dhe për shkëmbimin e të dhënave personale, përfshirë të dhëna në lidhje me të ardhurat e personave që mund t'i nevojiten agjencisë së shtetit kontraktues për zbatimin e legjislacionit të sigurimeve shoqërore.

2. Gjatë komunikimit të këtyre të dhënave, agjencia e një shteti kontraktues duhet të respektojë legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale të këtij shteti kontraktues.

3. Mbajtja, përpunimi dhe shpërndarja e të dhënave personale nga agjencia e shtetit kontraktues, të cilit i janë komunikuar këto të dhëna, rregullohet nga legjislacioni për mbrojtjen e të dhënave personale të këtij shteti kontraktues.

4. Të dhënat, të cilat janë referuar në këtë nen, do të përdoren ekskluzivisht për zbatimin e legjislacionit për sigurimet shoqërore.

Neni 29

Pagesa e përfitimeve

1. Institucioni kompetent për pagesën e përfitimeve në përputhje me legjislacionin e secilit shtet kontraktues, kryen pagesën e përfitimit drejtpërdrejt në llogarinë e tij në monedhën kombëtare.

2. Pagesa e përfitimit të sipërpërmendur që i jepet personit që i ka lindur e drejta me vendqëndrim në shtetin tjetër kontraktues, mund të bëhet në monedhë të konvertueshme, sipas kërkesës së përfituesit.

3. Rimbursimet e parashikuara nga kjo Marrëveshje midis institucioneve të shteteve kontraktues, bëhen në monedhë të konvertueshme. Kursi përcaktues i këmbimit është ai i ditës në të cilën kryhet pagesa.

Neni 30

Njohja e vendimeve dhe e dokumenteve që aplikohen

1. Të gjitha vendimet në fuqi të gjykatave, si dhe vendimet e zbatueshme të agjencisë kompetente apo të autoriteteve kompetente të një shteti kontraktues, në lidhje me kontributet dhe përfitimet nga sigurimet shoqërore, do të njihen nga shteti tjetër kontraktues.

2. Njohja mund të refuzohet vetëm në rast kur bie ndesh me rendin publik të shtetit kontraktues, në të cilin do të zbatohet dokumenti apo vendimi në fjalë.

3. Procedura e zbatimit të vendimeve dhe e akteve të formës së prerë duhet të jetë në përputhje me legjislacionin e shtetit kontraktues në territorin e të cilit do të bëhet zbatimi, që mbikëqyr zbatimin e këtyre vendimeve dhe akteve. Vendimi apo akti duhet të shoqërohet nga një vërtetim që konfirmon zbatueshmërinë e tij.

4. Kontributet e paguara dhe përfitimet e tyre do të kenë, brenda qëllimit të procedurës së zbatimit, falimentimit apo marrëveshjes së detyruar në territorin e shtetit tjetër kontraktues, të njëjtën shkallë preference si kërkesat përkatëse në territorin e këtij shteti kontraktues.

5. Kërkesat, që janë subjekt i korrigjimit apo i korrigjimit të detyruar, mbrohen nga të njëjtat garanci dhe privilegje si kërkesat e së njëjtës natyrë të një agjencie që ndodhet në territorin e shtetit kontraktues në të cilin është bërë korrigjimi apo korrigjimi i detyruar.

Neni 31

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Mosmarrëveshjet që lindin nga interpretimi apo zbatimi i kësaj Marrëveshjeje do të zgjidhen, në masën e mundshme, nga autoritetet kompetente. Nëse nuk arrihet në një zgjidhje, sipas ligjit kombëtar çështja zgjidhet në rrugë diplomatike.

Neni 32

Pagesat e papaguara

1. Kur agjencia e një shteti kontraktues i ka paguar përfituesit të përfitimit një shumë që kalon atë për të cilën i ka lindur e drejta, kjo agjenci mund të kërkojë, sipas kushteve dhe brenda kufijve të legjislacionit që zbaton, që agjencia e shtetit tjetër, e cila duhet të paguajë përfitimin në fjalë për përfituesin në fjalë, të zbresë shumën e tepërt nga pagesat e tejkaluara të përfituesit në fjalë. Agjencia e dytë bën zbritjen sipas kushteve dhe brenda kufijve në të cilët është autorizuar ky kompensim, në lidhje me legjislacionin që zbaton, sikur të ishte shuma e paguar tepër nga ana e tij dhe transferon shumën e hequr tek agjencia kredituese.

Detajet e zbatimit të kësaj dispozite do të përcaktohen në marrëveshjen e përbashkët administrative.

2. Nëse shuma e tepërt nuk mund të zbritet nga borxhet e papaguara, agjencia e një shteti kontraktues, që i ka paguar përfituesit një shumë përfitimi që tejkalon atë që i është dhënë e drejta, sipas kushteve dhe kufijve të specifikuar nga legjislacioni që zbaton, mund të kërkojë që agjencia që paguan përfitimin të shteti tjetër kontraktues në favor të këtij përfituesi, të zbresë shumën e tepërt nga shuma që i paguan përfituesit. Agjencia e dytë bën zbritjen sipas kushteve dhe brenda kufijve që janë përcaktuar për këtë përfitim nga legjislacioni që zbaton, sikur të ishin shuma të paguara tepër nga ana e saj dhe transferon shumën e zbritur tek agjencia kredituese.

PJESA V

DISPOZITA TË PÛRKOHSHME DHE PÛRFUNDIMTARE

Neni 33

Ngjarje të ndodhura para hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje

1. Kjo Marrëveshje zbatohet edhe për ngjarjet e ndodhura para hyrjes së saj në fuqi.
2. Kjo Marrëveshje nuk do të krijojë të drejta për të kërkuar përfitim për çdo periudhë para hyrjes së saj në fuqi.
3. Të gjitha periudhat e sigurimit, të përmbushura sipas legjislacionit të njërit shtet kontraktues, para datës së hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, merren në konsideratë në përcaktimin e së drejtës për përfitim, në përputhje me dispozitat e kësaj Marrëveshjeje.
4. Kjo Marrëveshje nuk zbatohet për të drejtat që janë likuiduar nga dhënia e një pagese shume totale apo rimbursimi i kontributeve.

Neni 34

Rishikimi, parashkrimi dhe dënimi

1. Çdo përfitim që nuk i është paguar apo që është pezulluar për arsye të kombësisë së personit në fjalë apo për arsye të vendqëndrimit të tij në territorin e një shteti kontraktues, përveç atij në të cilin ndodhet agjencia përgjegjëse për pagesë, me kërkesën e personit të interesuar do të paguhet apo do të rivendoset që nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje.
2. E drejta e personave të interesuar, të cilët para hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje kanë marrë pagesën e një përfitimi, mund të rishikohet gjatë aplikimit nga ata persona, në përputhje me dispozitat e kësaj Marrëveshjeje. Në asnjë rast ky rishikim nuk do të çojë në zbritjen e së drejtës së parë të personit në fjalë.
3. Nëse kërkesa e referuar në paragrafët 1 ose 2 të këtij neni bëhet brenda dy viteve nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, çdo e drejtë që rrjedh nga zbatimi i kësaj Marrëveshjeje do të jetë efektive nga ajo datë dhe legjislacioni i secilit shtet kontraktues, në lidhje me humbjen apo parashkrimin e të drejtave nuk do të jetë i zbatueshëm për personin në fjalë.
4. Nëse kërkesa e referuar në paragrafin 1 ose 2 të këtij neni bëhet pas dy vjetësh pas hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, të drejtat që nuk janë subjekt i humbjes apo që nuk janë parashkruar, do të merren nga data e kërkesës, në rast se nuk do të ketë dispozita legjislative më të favorshme të shtetit kontraktues në fjalë.

Neni 35

Kohëzgjatja

Kjo Marrëveshje do të përmbushet pa kufizim në kohëzgjatjen e saj. Ajo mund të anulohet nga secili shtet kontraktues duke dhënë një njoftim me shkrim 12 muaj përpara.

Neni 36

Garantimi i të drejtave që fitohen gjatë kohës së marrjes së përfitimit

Në rast të përfundimit të kësaj Marrëveshjeje, të gjitha të drejtat dhe pagesat e përfitimeve të marra sipas kësaj Marrëveshjeje do të vazhdojnë. Shtetet kontraktuese do të bëjnë marrëveshje në lidhje me të drejtat gjatë vazhdimit të marrjes së përfitimit.

Neni 37

Hyrja në fuqi

1. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit të tretë pas datës së marrjes së njoftimit me anë të të cilit pala e fundit e të dyja shteteve kontraktuese ka njoftuar shtetin tjetër kontraktues se të gjitha kërkesat e brendshme janë përmbushur.

2. Nga dita e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, marrëveshja në fushën e mbrojtjes shoqërore midis Republikës Popullore të Shqipërisë dhe Republikës Popullore të Bullgarisë, e nënshkruar në Tiranë, më datë 20.5.1952, hyrë në fuqi më 1.5.1953, shfuqizohet.

NË DËSHMI TË KËSAJ, të nënshkruarit, duke qenë të autorizuar për këtë, kanë nënshkruar këtë Marrëveshje.

NËNSHKRUAR në, më, në dy kopje, në gjuhët shqipe, bullgare dhe angleze, dhe ku secili tekst është njëllë autëntik. Në rast të ndonjë divergjence në interpretim, do të mbizotërojë teksti në anglisht.

PËR REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Tiranë, më 15 mars 2023

PËR REPUBLIKËN E BULLGARISË

Sofje, 30 mars 2023